

Bibliotecile Publice din raionul Cahul în anul 2024

Raport analitic

Şef Secția Cultură Cahul

Cozma Ecaterina

17 Ianuarie 2025

Elaborat:

Dermengi Rodica, director Biblioteca Raională „Andrei Ciurunga”

Donici Tamara, bibliotecar principal

Marian Stela, bibliotecar

Sava Marina, bibliotecar

Aprobat la ședința Consiliului de administrație a bibliotecii raionale "Andrei Ciurunga"
(proces verbal nr.1 din 17 ianuarie.2025)

SUMAR

ABREVIERI ȘI ACRONIME.....	3
I. MISIUNEA BIBLIOTECII. VIZIUNEA. OBIECTIVELOR PROPUSE.....	4
II. EVENIMENTELE ANULUI.....	5
III. CONTEXT ORGANIZAȚIONAL.COMPONENTA DOCUMENTARĂ.....	5
3.1 Componenta documentară a bibliotecilor.....	6
3.2 Proiecte comunitare în care sunt implicați bibliotecarii.....	6
3.3 Parteneriate.....	7
3.4 Voluntariat.....	7
3.5 Mențiuni.....	8
IV. DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE.....	8
V. SERVICII DE BIBLIOTECĂ ȘI UTILIZAREA LOR.....	11
5.1 Servicii atribuite ODD.....	13
5.2 Evenimente culturale, activități de promovare a lecturii.....	17
5.3 Memoria locală.....	21
VI. Activități promoționale	23
VII. ACTIVITATEA METODOLOGICĂ.....	25
7.1 DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ.....	28
7.2 Instruiri formale.....	31
7.3 Instruiri non-formale.....	31
7.4 Instruiri informale.....	32
VIII. CERCETARE ȘI ACTIVITATE EDITORIALĂ.....	32
IX. RESURSE.....	35
X. CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ.....	37
XI. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	37

ANEXE:

1. Indicatori de performanță.(Rețeaua biblioteci publice Cahul)
2. Servicii gratuite
3. Servicii cu plată
4. Achiziții din bugetul APL 2024
5. Dezvoltarea competențelor profesionale. Participarea personalului bibliotecii la instruiri non - formale 2024
6. Servicii prezentate în cadrul GALEI Serviciilor de Bibliotecă” ediția a VI -a
7. Lecturi profesionale

ABREVIERI ȘI ACRONIME :

ABRM	- Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova
APL	- Administrația Publică Locală
BNRM	- Biblioteca Națională a Republicii Moldova
BPR	- Biblioteca Publică Raională
BP	- Biblioteca publică
CREPB	- Centrul Regional de Excelență Profesională pentru Bibliotecari Cahul
IFLA	- Federația Internațională a Asociațiilor de Biblioteci și Bibliotecari
FAB lab	- Laboratorul de fabricație digitală
ORT	- Sistem de raporiare online
PPT	- Prezentare Power Point
ROF	- Regulament de organizare și funcționare a bibliotecii
SIBIMOL	- Sistemul Integrat al Bibliotecilor Informatizate din Moldova
SNB	- Sistemul Național de Biblioteci
TI	- Tehnologii Informaționale
UE	- Uniunea Europeană
USM	- Universitatea de Stat din Moldova
UNESCO	- Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

I. MISIUNEA BIBLIOTECII. VIZIUNEA OBIECTIVELOR PROPUSE.

Misiunea: Bibliotecile publice stau la dispoziția comunităților și servesc interesele de informare, studiu, educație, lectură și recreere ale utilizatorilor din raionului Cahul, oferind acces liber, gratuit și nediscriminatoriu la informație și cunoaștere prin serviciile care le oferă.

Viziunea: Bibliotecile – centre comunitare atractive implicate activ în viața comunităților.

Obiective:

- Promovarea de către biblioteci a valorilor europene; lectură, activități educaționale cu scopul de a informa utilizatorii din surse corecte și credibile.
- Orientarea activităților Bibliotecilor Publice din raionul Cahul în conformitate cu cadru legal, strategic și de reglementare.
- Diversificarea resurselor, produselor și serviciilor electronice în spriginul dezvoltării competențelor beneficiarilor, prin susținerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă incluse în agenda ONU 2030.
- Asigurarea accesului liber la informație, promovarea culturii Științei Deschise.
- Diminuarea inegalității digitale și susținerea învățării de-a lungul întregii vieți
- Dezvoltarea parteneriatelor cu instituții relevante și actori comunitari pentru implementarea de proiecte.
- Asigurarea formării profesionale a personalului din biblioteci

Anul biblioteconomic 2024 pentru bibliotecile publice din raionul Cahul a avut ca generic: Bibliotecile în susținerea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”

Bibliotecile din teritoriu au ținut cont și si-au fundamentat activitatea pe documente reprezentative aprobate la nivel național și local, în special actualizarea Legii cu privire la biblioteci, aprobate în anul 2023, Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030.

II EVENIMENTELE ANULUI.

Activități culturale de promovare a lecturii.

Evenimentele anului biblioteconomic în raionul Cahul au fost axate pe principalul obiectiv de promovare a valorilor europene, ajustarea serviciilor oferite la obiectivele de dezvoltare durabilă a societății. Programul de promovare a valorilor europene în anul de referință a cuprins: lecții publice, călătorii virtuale, concursuri, ateliere de creați, amenajarea expozițiilor informative, proiecție de film, ședințe ale clubului pentru seniori în cadrul Centrului de Informare a Uniunii Europene.

Bibliotecarii din rețea au participat activ la:

- **Forumul Național: Rolul politicilor culturale în identificarea, dezvoltarea și promovarea valorilor europene, ediția I-a, Cahul.**
- **Bibliotecile și librăriile în era digitală – Masa rotundă din cadrul Festivalului de Carte - „CitEsti” Cahul.** (scriitori participanți: Valentina Scerbani, Grigore Chiperi, Emilian Galaicu-Păun, Iulian Filip, Moni Stănilă, Dumitru Crudu, Alexandru Popescu).

Cultura este una din cele mai importante căi de formare și dezvoltare a gândirii critice, bibliotecarii din rețea s-au implicat activ în cadrul programelor de nivel național „Cartea Deschisă”, „Programul Național LecturaCentral”, campaniilor „Citim cu voce tare”, „Citim împreună” care s-au bucurat de succes în rândurile utilizatorilor.

În perioada 1-14 februarie a fost lansat Maratonul de lectură. Activitățile au fost destinate Zilei Naționale a Lecturii și s-au desfășurat în filialele Bibliotecii raionale conform unui program, care a inclus 5 concursuri literare, 8 ore de lectură, 3 cluburi de lectură, jocuri interactive în aplicația Kahoot. Au fost organizate 20 activități (la care au participat 880 utilizatori). Activitățile au fost reflectate pe rețelele de socializare și au avut un ecou conturat prin: 2715 vizualizări și un impact 4944 vizitatori.

În cadrul campaniei „Să citim împreună!” șapte biblioteci din rețea au organizat întâlniri cu scriitorii: Ionela Hadîrcă, Maria Pilchin, Arcadie Suceveanu, Larisa Turea la care au participat 689 utilizatori de diferite vârste.

Biblioteca raională către aniversarea a 104 de la nașterea poetului cahulean Andrei Ciurunga a organizat conferința literar-muzicală „Andrei Ciurunga-poetul sub semnul continuității”.

III CONTEXT ORGANIZAȚIONAL. COMPONENTA DOCUMENTARĂ .

Raionul Cahul – 37 primării 51 localități, numărul populației 115000. Populația țintă 70000.

Rețeaua bibliotecilor publice din raion cuprinde 42 biblioteci; Biblioteca Raională și 2 filiale amplasate în municipiul Cahul, 39 biblioteci publice în localitățile rurale.

22 biblioteci sunt amplasate în Casele de Cultură.

20 biblioteci se află în încăperi adaptate și reamenajate, din care:

2 - în grădinițe (Baurci – Moldoveni, Larga Nouă)

4 - în primării (Lebedenco, Iujnoe, Cucoara, Chioselia Mare)

3 - în școli (Borceag, Andrușul de Sus, Brânza,)

Pe parcursul anului nu au funcționat patru biblioteci satești, angajatorii argumentează prin lipsa de cereri pentru participarea la concurs.

3.1 Componenta documentară a bibliotecilor.

În conformitate cu ”Legea cu privire la biblioteci nr.160 din 20.07.2017, bibliotecile publice își îmbunătățesc și țin la zi următoarele documente:

- Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecii publice. Aprobate la ședințele consiliilor locale.
- Raportul și programul anual al bibliotecii .
- Registru de evidență a activităților zilnice.
- Regulamentul privind Gestionarea colecțiilor de bibliotecă (aprobat prin ordinul MC nr.196 din 03.10.2022).
- Regulamentul serviciilor prestate de biblioteci.
- Codul deontologic al bibliotecarului.
- Manifestul Bibliotecii Publice IFLA – UNESCO 2022.

3.2 Proiecte în care sunt implicați bibliotecarii:

Proiectul „Creștem o generație inclusivă și activă”, implementat de Asociația Obștească PRINCIPII SĂNĂTOASE cu sprijinul financiar al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (CNAM), gestionat de Biblioteca Publică Larga Nouă și Biblioteca Publică Baurci – Moldoveni.

Proiectul ”ÎmprEUnă dezvoltăm Lunca Prutului de Jos”- proiect al Grupului de Acțiune Locală implementat de PNUD în cadrul Programului EUMoldova, beneficiar Biblioteca Publică Slobozia Mare.

Proiectul “MĂ IMPLIC” 2024 – 2027- Proiect de implicare civică în guvernarea locală, cu participarea primarilor, bibliotecarilor și locuitorilor a nouă localități partenere din raionul Cahul: Zîrnești, Andrușul de Jos, Andrușul de Sus, Roșu, Badicul Moldovenesc, Baurci Moldoveni, Roșu

și Cucoara, Doina, Larga Nouă, coordonator proiect Maria Muchi, bibliotecar principal Biblioteca Publică Zîrnești.

Proiectul FutureDigital - a fost implementat de către AO Creative Women în parteneriat cu Biblioteca pentru Copii „Grigore Vieru” din Cahul, care a jucat un rol activ în organizarea activităților educaționale și de formare digitală destinate tinerilor din comunitate.

Proiectul “Clubul Fetelor Neînfricate” - Proiect implementat de **Fundația-Progress România**, care își propune să contribuie la dezvoltarea adolescentelor prin educație, activism, creșterea respectului de sine și împuternicire. Scopul acestui club este să creeze comunitate de sprijin, în care fetele se pot simți în siguranță, apreciate și motivante pentru ceilalți. Clubul cuprinde Workshop-uri și sesiuni de dezvoltare personal care te ajută să-ți îmbunătățești abilitățile, să crești pe plan personal și profesional, biblioteci participante: Slobozia Mare și Crihana Veche.

3.3 Parteneriate.

Parteneriatul este o modalitate, caracterizată prin cooperare, implicare, dialog. Pentru a spori conștientizarea importanței bibliotecii pentru comunitate a maximaliza impactul și a comunica necesitatea suportului de mai departe, bibliotecile mențin relații publice pozitive cu partenerii sociali, organizații nonguvernamentale, donatori, finanțatori și creează parteneriate noi. În anul 2024 s-a semnat un nou acord de colaborare cu Asociația Obștească „CREATIVE WOMEN” Cahul și s-a prelungit acordul de colaborare cu Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC în cadrul Proiectului Clubul Tinerilor Makeri.

Partenerii noștri fideli: Centrul Craion - Contact Cahul, Asociația Obștească „Azi”, Asociația Obștească „Junact”, Asociația Obștească „Centrul regional de dezvoltare socio - economică Sud”, Agenția Teritorială Forța Muncii, Direcția Generală Învățământ, Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” Cahul, Muzeul Ținutului Cahul, A.O. „Pas cu Pas” Regiunea SUD, Asociația pentru Combaterea Izolării Informaționale ECOU.

Bibliotecile publice cooperează cu instituțiile de nivel local în baza acordurilor de colaborare. Total parteneri – 233.

3.4 Voluntariat.

Voluntariatul este o dimensiune prioritară pentru dezvoltarea bibliotecilor, care oferă spații adecvate și condiții relevante pentru implicarea cetățenilor. Majoritatea voluntarilor care se oferă să ajute bibliotecarii sunt tineri activi, care activează în cadrul Laboratorului de creație (FabLab) la Clubul de Robotică se implică în organizarea atelierilor de creație, cluburilor de lectură și participă la taberele de vară. Total în rețea sunt activi 56 voluntari, care au prestat 166 ore de voluntariat în biblioteci.

3.5 Mențiuni.

Activitatea profesională a bibliotecarilor din raion a fost menționată cu 2 diplome de onoare din partea Ministerului Culturii, 3 diplome din partea Consiliului Raional Cahul cu ocazia Galei angajaților din cultură Cahul, 10 diplome cu ocazia sărbătorii profesionale 23 aprilie - Ziua Bibliotecarului, trei biblioteci au obținut premii și diplome la concursurile organizate în cadrul Programului Național Lectura Central:

„Cel mai original proiect de promovare a cărții și lecturii, inclusiv cu ajutorul tehnologiilor”:

1. **Proiectul „FANTASTICA LUME A LECTURII”** - Biblioteca raională „Andrei Ciurunga” Cahul, director Rodica Dermengi.
2. **Proiectul „PRIETENIE ... PE O... SFOARĂ ... ”** - Biblioteca publică Slobozia Mare, director Mariana Sin.

„Cel Mai Reușit Proiect Privind Implicarea Bibliotecii În Promovarea Valorilor Europene”,

Proiectul „EUROPA ÎN COMUNITATEA TA” - Biblioteca publică Zîrnești, bibliotecar principal Maria Muchi.

IV DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE.

Sporirea potențialului și construirea colecțiilor tradiționale, crearea de resurse în Acces Deschis, care satisfac interesele de lectură, informare, documentare și recreere a utilizatorilor a fost preocuparea de bază a bibliotecilor teritoriale din rețea. O prioritate a constituit și asigurarea accesului liber la raft acest indicator constituind - 89,6 % din colecția totală. Bibliotecile au avut ca obiectiv asigurarea diversității tipologice, tematice și lingvistice a colecțiilor în concordanță cu necesitățile de lectură și informare a utilizatorilor. Sursă principală de completare a colecțiilor sunt donațiile care sunt reflectate în tabel:

Donații intrate în bibliotecile din rețea în anul 2024

Tabel nr.1

În anul de referință au fost donate 4380 exemplare în valoare de 521810, 04 lei, cu 2827 unități mai mult decât în anul 2023.

Organizații	Nr.exemplare	Suma, lei
Ministerul Culturii	1504	233672,18
Departamentul pentru relația cu RM din cadrul Guvernului României	1486	213706,47
Biblioteca de sub brad	180	10801,00

Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”	60	2323,32
Donații persoane fizice	1104	59959,31
Fondul de rezervă BNRM	46	1347,76
Total donații	4380	521810,04

Din buget au fost achiziționate 1638 exemplare în sumă de 207674.70 lei. Din 37 primării doar 18 au alocat surse pentru achiziții de carte, nouă primării au îndeplinit condițiile prevăzute în art.40 al Legii cu privire la biblioteci și au procurat 50 și mai multe titluri.

Consiliul Raional pentru Biblioteca raională și filialele ei au achiziționat – 644 titluri. Roșu -149 titluri, Lopațica -85 titluri, Vadul lui Isac -107 titluri. De la 9 până la 46 titluri au procurat 8 primării care au alocat de la 2000 până la 6000 lei.

Achiziții conform anului editării

Tabel nr.2

Anul	Total documente achiziționate (u.m)	Total documente editate în ultimii 5 ani 2020-2024		Total documente editate în ultimii 7 ani 2018-2019		Total documente editate în ultimii 10 ani 2015-2017	
2024	u.m.	u.m.	%	u.m.	%	u.m.	%
	6018	5104	84,8%	719	12%	195	3,2%

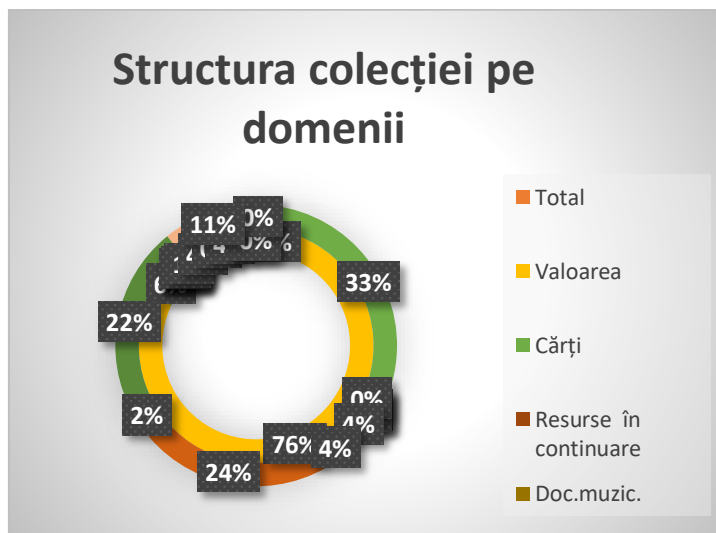
Analizând acest tabel se constată că crește numărul de unități materiale a resurselor informaționale editate în ultimii trei ani.

În anul de referință din colecții au fost casate 13184 unități deteriorate fizic și moral, cartea cu grafie chirilică. Procesul de casare se efectuează prin procese verbale, aprobate la sedințele consiliilor locale conform HG nr.500 din 12.05. 98. „Despre aprobarea regulamentului privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloacele fixe” și a Regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă, aprobat prin ordinul Ministerului Culturii nr.196 din 03.10.2022.

Intrări total pe parcursul anului de referință: 6018 unități materiale în sumă de 729484,74 lei.

La 01.01.2024 colecțiile bibliotecilor publice din raion constituie 338154 unități materiale și 53 titluri de ziare și reviste.

Diagrama nr. 1. Structura colecției pe domenii la 01.01.2025

Concluzie: Structura colecției după conținut 76% constituie literatura artistică, este nevoie de îmbunătățit și de achiziționat carte pe domenii: psihologie, științe ale naturii, istorie.

Analizând structura intrărilor după tipuri și pe domenii cele mai multe publicații constituie cartea în format tradițional. Alte tipuri hărți, note muzicale, materiale audio-vizuale, documente electronice nu se achiziționează.

Colecția după apartenența lingvistică comparativ cu anul trecut s-a mărit, procentul de carte în limba constituie – 67,3% (227827) alte limbi constituie 32,7% (10280). Cărți în limba rusă achiziționează patru biblioteci care deserve minorități naționale, inclusiv biblioteca pentru copii „Grigore Vieru”, 47 titluri în alte limbi.

Analiza ratei de înnoire a colecției și a ratei de circulație

Tabel nr.3

Anul	Colecția totală (ex.)	Achiziții (ex.)	Rata de înnoire % /ani	Documente Împrumutate (ex.)	Rata de Circulație (ex.)
2024	338154	6018	1.8 / 56	107024	0.3
2023	345320	2496	0.7 / 138	125353	0,3
2022	346734	3348	1.0 / 103	138601	0,4
2021	344956	3893	1.1 / 88	134058	0,4
2020	363606	3924	1.2 / 92	147083	0.4
Total	1738770	19679	5.8 / 477	652119	1,8
Indicator în medie	347754	3935,8	1.16 / 95	130423,8	0,4

Cifrele din tabel denotă o majorare nesemnificativă a principalilor indicatori. Se constată o scădere a colecțiilor față de anul 2023 cu -7166 exemplare. Rata de circulație a colecțiilor este în scădere constituie doar 0,3 % în comparație cu ultimii doi ani, din cauza bugetelor mici pentru achiziții și scăderii numărului de împrumuturi.

Toate documentele, care fac parte din colecția bibliotecii sunt supuse evidenței, bibliotecarii efectuează primirea, clasificarea, înscrierea în registrele de evidență primară și globală.

S-au întreprins măsuri pentru menținerea condițiilor de păstrare și conservare a colecțiilor, aranjarea documentelor pe raft, întocmirea actelor de includere și excludere, evidența statistică și altele.

În anul 2024 au fost integrate 1313 și adăugate 82 înregistrări bibliografice noi în baza de date

SIBIMOL, astfel reușindu-se o contribuție substanțială la promovarea resurselor din colecțiile sale și la creșterea numărului utilizatorilor, care pot beneficia de informații cu mai multă eficacitate.

	Bibliotecile-partenere	Total integrate	Integrate în 2024	Total adăugate	Adăugate în 2024
1.	BPO Cimișlia	8.071	263	780	7
2.	BPR Orhei	18.742	1.121	2.964	697
3.	BPO Soroca	13.324	461	2.116	77
4.	BPR Fălești	26.650	485	2.020	40
5.	BPR Briceni	21.143	1.345	7.089	615
6.	BPR Călărași	12.348	1.954	858	98
7.	BPR Cahul	13.659	1.313	659	82

În statele de personal al bibliotecii raionale este doar o unitate de bibliotecar responsabil de completare, clasificare, catalogare, repartizarea donațiilor și evidența resurselor informaționale a bibliotecilor din rețea.

V SERVICII DE BIBLIOTECĂ ȘI UTILIZAREA LOR.

Bibliotecile publice instituții cu responsabilități sociale, educative și informaționale s-au transformat în centre comunitare care oferă cetățenilor 29 servicii și programe gratuite și 196 servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor din care 158 pentru copii, conform Regulamentul privind serviciile prestate de bibliotecile publice HG Nr.24 din 22.01.2021 anexa nr.1. Dotarea bibliotecilor cu echipament modern pe parcursul anilor a avut un impact pozitiv de schimbare a imaginii bibliotecilor, a impulsionat activitatea de prestare a serviciilor de dezvoltare a competențelor pentru utilizatori precum: alfabetizarea digitală, educația non-formală, organizarea de cluburi pe interese cu implicarea copiilor, tinerilor și adulților. Bibliotecile au contribuit la dezvoltarea personală a utilizatorilor prin educația non-formală, au inițiat cursuri de incluziune digitală a diferitor categorii de utilizatori, servicii de dezvoltare a culturii informației, accesarea bazei de date MoldLex, promovarea accesului deschis la

informații, utilizarea instrumentelor moderne de căutare. Participanți la instruirile non-formale 4886 persoane în total s-au livrat 2587 ore academice inclusiv copiilor 1190 ore.

- La finele anului numărul utilizatorilor activi constituit 19434, descreștere cu 929 - inclusiv copii până la 16 ani 12550, cu 887 mai mult, în comparație cu anul 2023 .
- În 2024 au fost înregistrate 133497 intrări ceea ce constituie cu 17302 mii mai puțin decât în anul 2023 .
- Numărul de documente împrumutate -107024, din care copiilor - 75226 în medie 90491, erau indicatorul de împrumut 6,1 unități materiale per/ utilizator în scădere cu 1,3 comparativ cu anul 2023.
- Au fost livrate prin e-mail 881 documente electronice pentru diferite categorii de utilizatori.
- Număr de bloguri -2, vizitatori pe blog – 1266, vizite virtuale – 2085.
- Număr de conturi ale bibliotecilor pe rețelele sociale - 42.
- Număr de abonați pe conturile bibliotecilor de pe rețelele sociale este în creștere și constituie: - 22536. Număr de accesări pe conturile bibliotecilor de pe rețelele sociale a crescut de două ori și constituie – 96267.

Cota de atragere a membrilor comunității la bibliotecile din rețea

Tabel nr.4

Anul	Populația	Utilizatori activi	Utilizatori ca % din populație	Împrumut	Împrum. per utilizator	Intrări	Intrări per utilizat
2024	115000	19438	16,9	107024	5,5	133497	6,8
2023	115000	20363	17,7	125353	6,6	150799	7,5
2022	115000	19187	16,6	138601	7,4	167419	8,7
2021	115000	18331	16,0	134058	7,3	124810	6,8
2020	115100	22876	14,7	147083	8,7	115448	6,8
Total	575000	159183	81,9	652119	35,5	691973	36,6
Indicator în medie	115000	318366	16,38	130423	7,1	138394	7,32

Analizând tabelul : cota de atragere a membrilor comunității, împrumutul și intrările per utilizator în anul de raportare se observă scădere : numărul de împrumuturi cu -18329 unități. Numărul de intrări a scăzut cu - 17302.

5.1.Servicii în sprijinul implementării ODD

Serviciile de bibliotecă pentru anul 2024 au fost ajustate la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă incluse în agenda ONU 2030, Strategiile de dezvoltare a bibliotecilor teritoriale și a programelor anuale.

Proiectul „Creștem o generație inclusivă și activă”, implementat de Asociația Obștească PRINCIPII SĂNĂTOASE cu sprijinul financiar al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (CNAM), în colaborare cu Biblioteca Publică Larga Nouă și Baurci-Moldoveni, o serie de activități menite să promoveze un stil de viață sănătos și activ în rândul copiilor și adolescenților.

Activități desfășurate:

1. **Ziua Copilăriei & Ciclism** : Eveniment dedicat Zilei Copilului, care a inclus o competiție de ciclism la care au participat 134 de copii implicați în diverse activități recreative.
2. **Activitatea „Sărim cu coarda” – Partea I și II** : Două sesiuni interactive, au participat 24 persoane, respectiv 14 copii, axate pe exerciții fizice pentru coordonarea condiției fizice.
3. **Activitatea „Ne informăm ca să fim sănătoși”**: Sesiune educativă, au participat 30 de copii, având ca scop informarea privind importanța unui stil de viață sănătos și prevenirea comportamentelor de risc.
4. **Activitatea „Jocuri de agilitate și echilibru”**: Jocuri sportive, au participat 29 de copii, menite să dezvolte abilități motorii și spiritul de echipă.

În total, 304 copii au beneficiat de aceste activități, care au contribuit la dezvoltarea fizică și sănătății mentale, la dezvoltarea unei generații active și responsabile.

Impact : un set de sport, bunuri în mărime de 9655.00 lei.

Serviciul de dezvoltare a competențelor digitale IT SKILLS.

Biblioteca Raională "Andrei Ciurunga" a răspuns nevoilor comunității prin lansarea serviciului IT SKILLS, dedicat dezvoltării competențelor digitale ale membrilor săi. Acest program a fost disponibil în zilele de luni, miercuri și vineri, la cererea utilizatorilor, și a oferit sesiuni de instruire și ateliere practice acoperind o gamă variată de subiecte de interes. Printre temele abordate s-au numărat: Lucrul cu documente în Microsoft Word: participanții au dobândit abilități esențiale în crearea, editarea și formatarea documentelor, precum și în utilizarea funcțiilor avansate ale programului, cum ar fi inserarea de tabele și imagini.

Utilizarea platformei SERVICII GOV.MD: Formabilii au învățat cum să acceseze și să utilizeze serviciile guvernamentale online, incluzând solicitarea de documente oficiale, plata taxelor și impozitelor, și accesul la alte servicii publice esențiale.

Această inițiativă a fost concepută pentru a îmbunătăți competențele digitale ale comunității, facilitând accesul la informații și resurse importante în era digitală.

Impactul proiectului: 15 persoane și-au dezvoltat competențele digitale, contribuind astfel la creșterea gradului de incluziune digitală în rândul membrilor comunității.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=904368085066608&set=a.555835376586549>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=3724797867769610&set=pcb.2209805909388406>

Antreprenoriat și Marketing Digital

Biblioteca pentru Copii „Grigore Vieru” din Cahul și AO Creative Women a desfășurat un program amplu de mentorat destinat tinerilor NEET. Serviciul, desfășurat sub tematica

Antreprenoriat și Marketing Digital, a avut ca obiectiv principal dezvoltarea competențelor digitale și antreprenoriale ale participanților, oferindu-le instrumentele necesare pentru a-și construi o carieră de succes.

Programul a fost organizat în trei module distincte, fiecare abordând teme esențiale pentru dezvoltarea personală și profesională:

1. Crearea website-urilor cu WIX
2. Branding Personal
3. eLearning – educație digital

Impact: 15 femei instruite

- Competențe digitale: Participanții au învățat să creeze și să gestioneze website-uri, să dezvolte identități vizuale și să utilizeze platforme de eLearning.
- Dezvoltare personală: Au dobândit abilități de branding personal și auto-promovare, construindu-și o imagine profesională autentică.
- Integrare socială și profesională: Sesiunile au deschis noi oportunități pentru tinerii NEET de a se conecta cu piața muncii și de a-și dezvolta carierele într-un mod sustenabil.

Proiectul „Tineri în comunitatea”, realizat de grupul de inițiativă a tinerilor. Proiectul desfășurat la Biblioteca pentru Copii „Grigore Vieru” din Cahul, a avut ca scop implicarea activă a tinerilor în viața comunității prin activități educative, creative și inspiraționale.

prietenos pentru activități viitoare.

- Workshopuri: 3 ateliere HandMade și 3 de modelare și tăiere laser, unde tinerii au dezvoltat abilități creative și tehnice.
- Întâlniri inspiraționale: Discuții cu primarul și cu un antreprenor local, Vlada Sanduleac, care au stimulat implicarea civică și interesul pentru dezvoltarea personală.
- Modernizarea bibliotecii: Achiziționarea de mobilier în valoare de 35.900 MDL, transformând spațiul într-un mediu

Rezultate obținute: 140 de tineri implicați direct, care au participat activ la toate activitățile. Dezvoltarea unui spațiu modern în bibliotecă, utilizabil pentru activități educative și recreative. Creșterea interesului tinerilor pentru inițiative civice și comunitare.

Implicarea în proiect a demonstrat, contribuția reală a tinerilor la dezvoltarea comunității lor, învățând și aplicând competențe noi. Activitățile și spațiul modernizat vor continua să sprijine inițiative similare, fiind o bază pentru alte proiecte în viitor. „Tineri în comunitate” a fost un exemplu de succes în mobilizarea tinerilor și în crearea unui impact pozitiv, lăsând în urmă rezultate tangibile și un model de implicare civică.

<https://www.facebook.com/share/p/1Dy1wMQNvq/>

Biblioteca publică Larga Nouă sprijină Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 16 prin promovarea incluziunii, justiției și valorilor democratice, facilitând accesul la informație și dialog între comunități. Activitățile organizate în cadrul tematicii europene reflectă angajamentul instituției pentru construirea unor societăți pașnice.

1. Activități de diversitate, recreere și informare despre Ziua Europei.

Evenimentul a fost dedicat celebrării diversităților culturale europene și promovării valorilor comune, precum democrația, drepturile omului și solidaritatea. Participanții au fost implicați în discuții, ateliere interactive și activități recreative.

2. Caravana Europeană.

Activitatea a avut scopul de a aduce în prim-plan beneficiile integrării europene, prin prezentări, jocuri tematice și distribuirea de materiale informative. Caravana a stimulat dialogul între participanți despre importanța valorilor europene.

3. Sesiune de informare despre integrarea în Europa.

Această sesiune a oferit informații detaliate despre procesele și oportunitățile legate de integrare în Uniunea Europeană. Au fost abordate teme precum drepturile cetățenilor, accesul la programele europene și importanța colaborării transfrontaliere.

4. Expoziție anuală ”Europa prin lentilă și pensulă”.

Această expoziție a reunit desene, picturi (ale pictorului din comună dl. Petcov Constantin) și materiale informative care reflectă diversitatea culturală europeană. Prin creativitatea participanților, expoziția a servit drept platformă pentru promovarea dialogului intercultural și a valorilor comune.

5. În memoria victimelor deportării din 1949.

Prin activitatea desfășurată la Biblioteca Publică Larga Nouă, Cahul, în memoria victimelor deportării din 1949, ne-am alăturat **Ministerului Culturii al Republicii Moldova** la cu inițiativa de a desfășura activități și evenimente de comemorare, eforturi de promovare a păcii, justiției și respectării drepturilor fundamentale ale omului. Această inițiativă onorează victimele deportărilor și susține educarea tinerei generații în spiritul responsabilității civice, al empatiei și al respectului pentru drepturile omului. Prin informarea copiilor despre tragediile trecutului, vizionarea filmelor documentare și implicarea lor în activități simbolice, cultivăm conștiința istorică și contribuim la construirea unei societăți pașnice și incluzive, în care astfel de evenimente să nu se repete niciodată. Acțiunile noastre reflectă importanța menținerii vie a memoriei colective și a valorilor fundamentale ce susțin pacea și dreptatea.

Impactul asupra comunității: Prin aceste activități, biblioteca publică: a facilitat accesul la informații privind procesele europene și valorile democratice, a creat un spațiu de dialog intercultural, încurajând respectul și înțelegerea diversității, a consolidat legăturile comunității locale cu valorile și instituțiile europene, sprijinind astfel o participare mai activă și conștientă a cetățenilor în procesele democratice. 25 participanți.

5.2 Evenimente culturale, activități de promovare a lecturii.

Evenimentele desfășurate pe parcursul anului de referință au inclus o serie de activități și au avut drept scop promovarea lecturii și încurajarea participanților să citească.

Număr total de activități culturale – 1480, la care au participat 19947 persoane.

Menționăm activitățile culturale: expoziții tradiționale și virtuale, lansări de carte, întâlniri cu scriitorii, vizionări de filme în contextul săptămânii Holocaustului, Zilei Europei, Ziua ușilor deschise, concursuri, activități interactive, activități creative în cadrul FabLab Cahul, campanii de promovare a lecturii „Citim cu voce tare”, „Citim împreună”, „Septembrie – nici o zi fără lectură”, concursul „Cel mai bun cititor al anului”. Concursul raional de lectură „La izvoarele înțelepciunii”ed. XXXIV-a a avut ca protagonist poetul Vasile Romanciuc. În perioada de vară în 10 biblioteci se desfășoară Tabere de vară; Bibliovacanța, Zece zile de vacanță, Vacanța în aer liber, scopul cărora sunt organizarea timpului liber al copiilor, contribuie la dezvoltarea creativității, comunicării, obținerea de deprinderi și cunoștințe noi, familiarizarea cu cartea.

Proiect „Unim generații prin cultură și distracții”.

Proiectul „Unim generații prin cultură și distracții” este inițiat în cadrul Programului de Bugetare Participativă, implementat de grupul de inițiativă în parteneriat cu Primăria Municipiului Cahul, Palatul de Cultură „Nicolae Botgros” și Biblioteca raională „Andrei Ciurunga” Cahul . Are ca scop facilitarea interacțiunii dintre generații prin activități culturale și creative. Prin acest proiect s-a creat un spațiu

comun unde oameni de toate vârstele au socializat, învățat unii de la alții și au contribuit la dezvoltarea unei comunități mai unite și mai armonioase.

Impact: Proiectul a inclus 5 evenimente artistice, 3 ateliere și 3 activități de promovare a colaborării și înțelegerii între generații.

<https://www.facebook.com/photo?fbid=926886099481473&set=pcb.926887212814695>

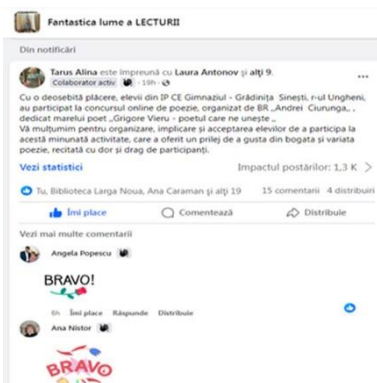
Concurs: Recital de poezie "Grigore Vieru - poetul care ne unește".

Oportunitatea de promovare a cărții și lecturii este reprezentată de concursurile axate pe cunoașterea creațiilor scriitorilor. Pentru a comemora marele poet al copiilor, cel care ne-a învățat despre dragostea de mamă, de patrie și de limbă, s-au organizat expoziții de carte și concursul literar online intitulat "Grigore Vieru - Poetul care ne unește", Ediția a III-a. Acest eveniment a avut un impact semnificativ, atrăgând 635 de participanți din 12 raioane ale Republicii Moldova. În cadrul concursului au fost elaborat regulamentul, diplome de participare și documente promoționale. Diplomele de participare au fost transmise prin poșta electronică către 630 de participanți și diplome de mentorat către 88 de profesori și bibliotecari. Impactul a fost evident prin numeroasele mesaje apreciative primite atât din partea mentorilor, cât și a părinților.

Mesajele video au fost plasate pe pagina de facebook în grupul "Fantastica lume a LECTURII".

<https://www.facebook.com/groups/3638775339681903>

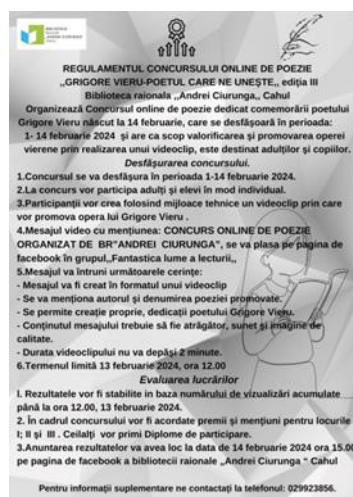

<https://www.facebook.com/maria.sevciuc.5/videos/290869750679627?idorvanity=363877533968190>

<https://www.facebook.com/Ciurunga/videos/1417049968947222>

<https://www.facebook.com/100009145555579/videos/347933824745102?idorvanity=3638775339681903>

Impact: 708 video-uri de promovare a operei poetului Grigore Vieru postate în grup.

Apresiasi:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=7843851862295680&set=pcb.4377023319190431>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=2371501556384536&set=gm.4376788949213868&idorvanity=3638775339681903>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1853375475085484&set=pcb.4376822512543845>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=3656998317952931&set=gm.4383986188494144&idorvanity=3638775339681903>

Clubul “CREDO”.

Clubul de Socializare și Comunicare ”CREDO”, un loc dedicat celor care doresc să își extindă cercul social, să împărtășească experiențe și să se bucure de activități culturale și de comunicare într-un mediu prietenos și relaxant. În cadrul clubului nostru, au fost organizate 5 ședințe de socializare, oferind persoanelor în etate o oportunitate minunată de a se întâlni cu alte persoane și de a discuta despre interese comune, experiențe de viață și pasiuni culturale. Aceste ședințe au fost prilejul perfect pentru a lega noi prietenii și pentru a consolida legăturile cu cei deja cunoscuți, oferind un spațiu prietenos pentru întâlniri, un loc de întâlnire și de recreere pentru 22 vârstnici care apreciază o conversație bună, o atmosferă plăcută și momente de bucurie și împlinire. Fiecare moment petrecut împreună este o ocazie de a crea amintiri frumoase și de a împărtăși bucuria și înțelepciunea vieții.

Impact: Clubul CREDO are un impact profund asupra bunăstării fizice, emoționale și sociale ale celor 22 de persoane trecute de prima tinerețe, care îl frecventează. Prin intermediul activităților organizate, se contribuie la combaterea singurătății și a izolării.

Un alt aspect esențial al activității Clubului CREDO este implicarea membrilor săi în inițiative comunitare. Cinci dintre membrii clubului fac parte din grupul de inițiativă al Proiectului „Unim generații prin cultură și distracții”.

Concursul ”Cel mai activ cititor al anului 2024 al Bibliotecii pentru Copii ”Grigore Vieru”.

Activitatea „Premierea celor mai activi cititori ai anului 2024” a fost organizată pentru a recunoaște și încuraja pasiunea pentru lectură în rândul copiilor și tinerilor din comunitate. Evenimentul s-a desfășurat la sfârșitul anului în incinta Bibliotecii pentru Copii „Grigore Vieru” și a reunit 25 de cititori activi care au demonstrat implicare în utilizarea serviciilor bibliotecii.

Scopul și obiectivele concursului:

Evenimentul a avut ca scop promovarea lecturii și stimularea participării la activitățile educaționale organizate de bibliotecă. Obiectivele:

- Recunoașterea celor mai activi cititori prin acordarea de certificate și premii.
- Susținerea tinerilor implicați în proiectele bibliotecii, precum „Tineri în comunitate”.
- Încurajarea colaborării între bibliotecă și partenerii locali.

Au fost premiați 25 de copii și tineri, printre care s-au remarcat tinerii utilizatori, care s-au implicat la scrierea și implementarea activă în proiectul „Tineri în comunitate”. De asemenea, două domnișoare au fost apreciate pentru sprijinul oferit în tabăra de vară „Zece zile de vacanță la bibliotecă”.

Participanții au primit certificate de apreciere și premii utile, oferite cu sprijinul partenerilor locali.

Acestea au fost concepute pentru a motiva și a sprijini dezvoltarea educațională a copiilor.

Parteneri:

- Secția Cultură Cahul a sprijinit logistic organizarea evenimentului.
- Consiliul Raional Cahul a contribuit financiar la acordarea premiilor.

Activitatea a avut menirea de a evidenția rolul important al bibliotecii în educația și formarea copiilor și tinerilor. Considerăm că acest eveniment reprezintă un exemplu de succes al implicării bibliotecii în viața comunității și al colaborării cu partenerii locali.

<https://www.facebook.com/share/p/1JkYCxqnGV/>

5.3 Memoria locală.

Bibliotecile publice ca garant al memoriei locale conservă și valorifică toate documentele și informațiile ce țin de memoria localității, digitalizează materiale, documente de arhivă, legenda satului, istorii ale familiilor, evenimente și obiceiuri tradiționale, dezvoltă colecții de istorie locală. Cei mai activi la acest capitol în acest an au fost bibliotecarele din satele Larga-Nouă, Andrușul de Jos, Zîrnești, Huluboaia, Bădicul-Moldovenesc, Văleni care pe parcursul anului de referință au organizat expoziții, întâlniri, interviuri cu localnicii pentru publicarea monografiei localității. Tatiana Ismailov, director

biblioteca Badicul - Moldovenesc este membru al colegiului de redacție a ziarului local "Noutăți din Badicul - Moldovenesc" ziarul este un instrument de promovare a istoriei locale. Valorificarea patrimoniului cultural al satului Văleni a avut loc prin inaugurarea "Muzeului Gheorghe Vodă" și amplasarea Bibliotecii Publice într-un nou spațiu aferent muzeului, consolidând astfel rolul educativ și cultural al comunității.

Obiective:

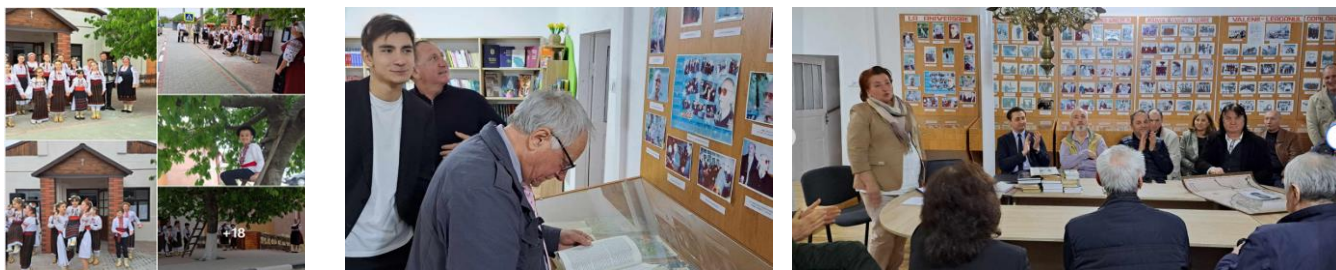
1. Promovarea moștenirii culturale: Crearea unui spațiu dedicat vieții și operei lui Gheorghe Vodă, pentru a oferi generațiilor actuale și viitoare o sursă de inspirație și cunoaștere.
2. Dezvoltarea accesului la educație și cultură: Relocarea bibliotecii într-un spațiu modern, completat de o donație de cărți, contribuind la creșterea interesului pentru lectură și educație.

Descrierea: Inaugurarea Muzeului Gheorghe Vodă: evenimentul a reunit personalități culturale, printre care membrii Uniunii Scriitorilor, Ministrul Culturii și invitatul special Ricu Vodă. Fotografiile expuse au prezentat viața și opera poetului și scenaristului Gheorghe Vodă, oferind participanților o incursiune în parcursul său remarcabil.

- Relocarea Bibliotecii Publice: Biblioteca a fost mutată într-un nou spațiu modern, devenind un centru cultural și educativ. Donația generoasă de cărți a îmbogățit colecția, facilitând accesul comunității la lectură și cunoaștere.
- Moment de evocare: Fostul director al școlii, Murjac Tudor, a împărtășit povești emoționante și amintiri despre Gheorghe Vodă, oferind participanților o lecție vie despre istoria și contribuția poetului.
- Spectacolul „Caietul din Fântână”: copiii din ansamblul "Mugurașii" au prezentat un spectacol inspirat din opera lui Gheorghe Vodă, aducând un omagiu artistic scriitorului și consolidând legătura dintre cultură și tânără generație.

Impact:

Evenimentul a contribuit la promovarea operei lui Gheorghe Vodă, oferind comunității o nouă resursă culturală prin muzeu și bibliotecă. Relocarea bibliotecii și donația de cărți au îmbunătățit accesul la educație și lectură pentru toate categoriile de vârstă. Momentul evocator și spectacolul copiilor au consolidat sentimentul de apartenență și mândrie față de moștenirea culturală locală. Evenimentul a reunit reprezentanți ai culturii, educației și comunității, creând un spațiu de colaborare și dialog. Număr de participanți: 60 de membri ai comunității. Invitați speciali: membrii Uniunii Scriitorilor, Ricu Vodă, membri familiei.

VI. ACTIVITĂȚI PROMOȚIONALE

Promovarea activității Bibliotecii Raionale "Andrei Ciurunga" este esențială pentru atragerea și implicarea comunității în serviciile și resursele oferite. Prin implementarea unor strategii și instrumente variate, ne străduim să evidențiem rolul și impactul bibliotecii în viața comunității, sporind vizibilitatea acesteia și facilitând accesul la cunoaștere și cultură. Pentru o comunicare eficientă, utilizăm o serie de mijloace precum afișe, pliante, broșuri, blogul bibliotecii, rețelele de socializare și comunicatele de presă, menite să informeze publicul despre evenimentele, serviciile și resursele disponibile.

Cele mai populare instrumente și mijloace de comunicare online folosite de Biblioteca Raională "Andrei Ciurunga" includ:

Blogul bibliotecii: O sursă de informare constantă pentru utilizatori. Blogul este actualizat periodic cu anunțuri și noutăți: bibliotecaraionalacahul.wordpress.com.

Gmail: Canal de comunicare pentru întrebări, sugestii sau colaborări. Biblioteca poate fi contactată la adresa: brcahul@gmail.com

Rețelele de socializare (Facebook): O platformă de socializare activă, prin care ținem comunitatea la curent cu evenimentele, activitățile și inițiativele curente ale bibliotecii.

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100057278087363> BPR „Andrei Ciurunga” Cahul

Comunicarea video: Utilizăm platforme precum YouTube, Zoom și Google Meet pentru videoconferințe și alte activități interactive, oferind astfel o modalitate flexibilă și accesibilă de participare la evenimentele organizate de bibliotecă.

Mass-media: Publicăm comunicate de presă și colaborăm cu instituțiile media locale pentru a spori vizibilitatea evenimentelor noastre și a aduce informațiile mai aproape de comunitate.

Mod de acces: Biblioteca Raională "Andrei Ciurunga" din Cahul este deschisă publicului și oferă o gamă variată de servicii și resurse accesibile tuturor categoriilor de utilizatori.

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100057278087363> BPR „Andrei Ciurunga” Cahul

<https://ziuadeazi.md/participa-la-instruirile-digitale-gratuite-din-cadrul-bibliotecii-raionale-andrei-ciurunga/>

Promovarea bibliotecii online este un proces eficient pentru a atrage atenția asupra resurselor și serviciilor disponibile.

Pentru a promova rețeaua de filiale, serviciile și programele precum și pentru a comunica și oferi în timp real informații publicului utilizator și partenerilor, Biblioteca raională a îmbunătățit activitatea de promovare în social-media prin intermediul paginii Facebook <https://www.facebook.com/Ciurunga> ce reflectă activitatea bibliotecii. Redarea videoclipurilor și adăugarea videoclipurilor YouTube reprezintă o tendință reală în aceste zile și este de mare folos aducerea bibliotecii în comunitatea online și informarea utilizatorilor despre activitățile care au loc la bibliotecă. În 2024 numărul de fani ai paginii de Facebook a crescut de la 15.898 la 22200, păstrând constant trendul ascendent înregistrat și în anii precedenți. Biblioteca a fost vizibilă pe rețelele de socializare, ca rezultat: 179 postări, 18880 vizualizări, 18 146 interacțiuni și un impact de 14611 persoane.

Mediatizarea serviciilor, programelor și proiectelor se realizează pe blogul bibliotecii <https://bibliotecaraionalacahul.wordpress.com/> și pe paginile de Facebook a bibliotecii și filialelor cât și pe grupurile pe Facebook.

Centrul Regional de Excelență pentru Bibliotecari Cahul
<https://www.facebook.com/groups/997269340389786> și Bibliotecii Cahul
https://www.facebook.com/groups/406137249755290/admin_activities

Articole în mass-media despre activitatea bibliotecilor:

CUDLENCO, Maria. O Călătorie în Univers. Realități Culturale. 2024, nr. 2, p.19.

DONICI, Tamara. Conectând oamenii contribuim la schimbare: Gala Bibliotecilor din rețeaua Cahul, Leova și Cantemir. Magazin bibliologic. 2024, nr. 1-2, pp. 100-102.

ISMAILOV, Tatiana. Biblioteca din Badicul Moldovenesc te invită să te îndrăgostești de carte. Natura. 2024, nr.11.

VII ACTIVITATEA METODOLOGICĂ.

În conformitate cu Regulamentul privind activitatea metodologică în sistemul național de biblioteci Biblioteca raională acordă asistență metodologică pentru bibliotecile din rețeaua Cahul și totodată este Centru Regional de Excelență Profesională pentru raioanele Cantemir și Leova.

În statele de personal al Bibliotecii raionale de la 03.01.2025 va fi adăugată funcția de șef serviciu metodic.

12 bibliotecari din rețea au fost selectați ca formatori pentru rețea cu tematici propuse de Centrul Național de Formare Profesională.

Cel mai activ formator al anului a fost Liudmila Strahoteanu, bibliotecar principal, biblioteca Larga Nouă, care a participat în data de 28.02.2024 la Conferință publică online "Valorile Uniunii Europene: Modalități de implicarea bibliotecilor pentru cunoaștere și promovare". Iar la 04 iunie 2024 deja spre diseminare online, în postura de formator pentru grupul de bibliotecari din rețeaua Cahul.

"Valorile Uniunii Europene - Modalități de implicare a bibliotecilor pentru cunoaștere și promovare" - cu această temă, ne-am întrunit online, bibliotecarii, sub egida Centrul Regional de Excelență Profesională Cahul, de a primi apoi disemina cunoștințele acumulate în comunitățile locale.

Impact: 30 bibliotecari instruiți și informați.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=985664670013470&set=pcb.985664920013445>

În contextul implicării bibliotecarilor în realizarea Strategiei de Transformare Digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030 și a inițiativei Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova (BNRM), la data de 9 octombrie în calitate de formator al ciclului „Tehnologii informaționale. Acces Deschis” bibliotecară Ludmila Strahoteanu a participat la programul de instruire cu genericul „Bibliotecile ca parte a Campaniei de Comunicare „Intră în hora digitalizării””. Iar la data de 27 noiembrie 2024, la Biblioteca raională „Andrei Ciurunga” Cahul a avut loc seminarul „**Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală a comunităților – Prioritățile anului 2025**”, organizat de Biblioteca raională „Andrei Ciurunga” Cahul.

În cadrul acestui seminar a avut rolul de formator, informând și diseminând către bibliotecarii din rețeaua Cahul, în „Hora digitalizării” prin accesul comunității la servicii guvernamentale digitale, consolidând rolul bibliotecilor ca centre moderne de suport informațional și tehnologic.

Seminarul a fost o oportunitate valoroasă de schimb de experiențe și idei pentru transformarea bibliotecilor în spații adaptate nevoilor unei societăți în continuă digitalizare.

Impact: 35 bibliotecari instruiți și informați.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1106126904633912&set=pcb.1106127187967217>

Întrunirile au fost atât online cât și cu prezență fizică.

Gala Serviciilor de Bibliotecă.

Biblioteca raională are rolul de promovare și dezvoltare a serviciilor de bibliotecă din rețea, lansând inițiative și bazându-se pe lecțiile învățate, contribuind la dezvoltarea și promovarea societății durabile.

Ziua Profesională a Bibliotecarului a fost mai mult decât o simplă sărbătoare. În Cahul, acest eveniment a reprezentat o ocazie de a reflecta asupra rolului esențial pe care îl au bibliotecarii în societate și de a recunoaște contribuțiile semnificative pe care le aduc la dezvoltarea comunităților. În cadrul acestei zile deosebite, Biblioteca raională „Andrei Ciurunga”, în parteneriat cu Secția Cultură, a organizat Gala Serviciilor de Bibliotecă, Ediția a VI-a, un eveniment de prestigiu care a evidențiat excelența și inovația în domeniul serviciilor de bibliotecă. Scopul acestui eveniment este de a evalua rezultatele obținute de biblioteci în aplicarea priorităților din anul 2023, de a sărbători succesele înregistrate în urma implementării serviciilor inovatoare și de a împărtăși, prin intermediul unei prezentări, cele mai bune practici și lecții învățate. La gală au fost prezentate 6 dintre cele mai inovative servicii de bibliotecă (Anexa 6). Aceste prezentări au demonstrat angajamentul și creativitatea bibliotecarilor în furnizarea de servicii relevante și valoroase comunităților lor. Impact:

6 servicii prezentate; 45 participanți; experiențe împărtășite; mențiuni la finalul evenimentului.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=847093427460741&set=pcb.8470476574653>

Zilele Bibliotecii „Andrei Ciurunga”.

Zilele Bibliotecii la Cahul a devenit o tradiție, deja de trei ani, utilizatorii participă la diverse activități culturale, educative și recreative. Evenimentul promovează lectura, cercetarea și accesul la informații într-o lume în continuă schimbare și include o gamă variată de activități menite să atragă publicul de toate vârstele. Printre acestea se numără: expoziții de carte, unde sunt prezentate noutăți editoriale și titluri consacrate poetului Andrei Ciurunga conferințe literare, victorine, activități interactive care testează cunoștințele și încurajează participarea activă a publicului. Impactul asupra comunității.

Zilele Bibliotecii la Cahul reprezintă mai mult decât o simplă festivitate, au un impact profund asupra comunității, oferind utilizatorilor un loc de întâlnire și interacțiune culturală. Prin intermediul acestui eveniment, biblioteca nu promovează doar lectura, dar devine și un catalizator al activităților educative, oferind oportunități de dezvoltare pentru toți membrii comunității.

Concluzie: Zilele Bibliotecii la Cahul sunt un eveniment emblematic care reflectă bogăția culturală și importanța educației în viața comunității.

Conferința literară: „Andrei Ciurunga, poetul sub semnul continuității”

7.1 Dezvoltarea profesională.

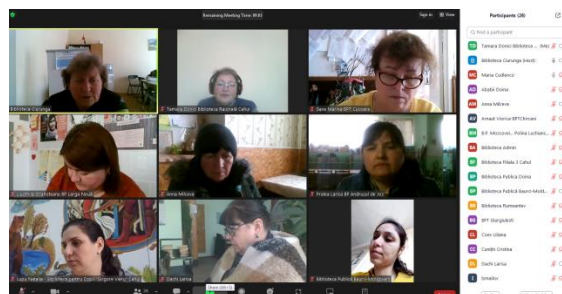
Procesul de ghidare a activității în cadrul bibliotecilor publice din rețea este realizat de Biblioteca raională prin intermediul Centrului Regional de Excelență pentru Bibliotecari și are ca obiectiv realizarea activității acestora sau menținerea anumitor standarde, astfel încât bibliotecile să răspundă nevoilor locale de informare, educație și recreere. Acest proces presupune evaluarea periodică a performanțelor (atestarea personalului de specialitate din biblioteci), organizarea de sesiuni de formare continuă pentru personalul bibliotecar, implementarea de noi tehnologii și metode de lucru, precum și adaptarea serviciilor oferite în funcție de cerințele comunității. Dezvoltarea profesională a bibliotecarilor din rețeaua Cahul reprezintă un proces continuu și activ prin care își îmbunătățesc abilitățile, cunoștințele și competențele în domeniul biblioteconomic. Acest proces a implicat cei 52 de bibliotecari în participarea la diverse cursuri, seminare, instruiri, conferințe și alte activități educaționale și de învățare cu scopul dezvoltării capacităților bibliotecarilor în crearea serviciilor de bibliotecă, orientate pentru realizarea ODD 2030. Prin implicarea în activități de instruire, bibliotecarii și-au crescut eficiența, performanța și satisfacția la locul de muncă, 3 bibliotecari au avansat în carieră.

Un rol important a avut participarea la instruiri organizate de Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Biblioteca Națională pentru copii "Ion Creangă". În total 52 bibliotecari din rețea au participat la 19 instruiri, 196 de ore de instruire, abordându-se subiecte de maximă importanță profesională. (conform Anexei nr.5).

Centrul Regional de Excelență pentru Bibliotecari a organizat 10 activități destinate formării și dezvoltării competențelor bibliotecarilor. Participanții au avut acces la prezentări PowerPoint și certificate de participare, contribuind astfel la îmbunătățirea nivelului lor profesional.

Întruniri metodice:

"Lecturi profesionale" sesiune de lectură profesională. Impact: 45 bibliotecari informați despre Acces Deschis. Recomandări spre lectură profesională. Lista lecturilor profesionale.

01.03.2024. „Promovarea valorilor europene prin lectură”. Impact: 40 bibliotecari din rețea au fost familiarizați cu prioritățile anului 2024, metode de promovare a valorilor europene, motivați pentru elaborarea unui plan de activități ce ține de promovarea culturii europene.

Curs ”Școala tânărului bibliotecar”.

Inițierea noilor angajați din raionul Cahul în domeniul biblioteconomiei și Științelor Informării include crearea competențelor și abilităților necesare pentru constituirea, dezvoltarea, evidența, catalogarea și clasificarea colecțiilor, utilizarea referințelor bibliografice, implementarea serviciilor de bibliotecă de calitate, utilizarea tehnologiei informației pentru comunicarea eficientă cu utilizatorii, precum și cunoașterea cadrului de reglementare a bibliotecilor și monitorizarea și utilizarea datelor statistice din rețea.

Impactul acestor eforturi a fost resimțit prin livrarea a 10 sesiuni de instruire pentru 15 bibliotecari noi angajați din rețea, conform agendei cursului. Astfel, acești angajați au avut oportunitatea să își dezvolte abilitățile și cunoștințele necesare pentru a îndeplini eficient și profesionist sarcinile specifice domeniului biblioteconomic.

Acordarea categoriei de calificare.

Acordarea categoriei de calificare a 7 bibliotecari din rețeaua Cahul este un proces important ce asigură recunoașterea profesionalismului și competențelor în domeniul biblioteconomiei. Categoria de calificare reflectă nivelul de pregătire, experiență și abilități ale unui bibliotecar, influențând atât cariera profesională cât și calitatea serviciilor oferite utilizatorilor bibliotecii. Doi bibliotecari din rețea au confirmat categoria superioară, iar cinci bibliotecari au obținut recent categoria de calificare I și II, ceea ce reflectă dedicarea, profesionalismul și competență.

Comunicări în cadrul reuniunilor profesionale :

Conferințele zonale sunt percepute în comunitatea bibliotecară ca un mediu benefic pentru schimb de experiență și practici de succes, crearea unui mediu benefic de comunicare profesională. La data de 6 iunie Biblioteca publică Zîrnești a fost gazda conferinței zonale din Zona de Sud a Republicii Moldova cu genericul „ Implicarea bibliotecilor în susținerea și realizarea strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, cu participarea experților centrelor biblioteconomice naționale. Personalul de specialitate din bibliotecile publice Cahul, Cantemir, Leova, Taraclia, Cimișlia, Ștefan Vodă, au prezentat experiențele inovative privind promovarea valorilor europene și serviciile create în sprijinul implementării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Maria Muchi, bibliotecar principal si-a împărtășit cu colegii din experiența acumulată în prezentarea: **Promovarea proiectelor implementate cu sprijin financiar din partea UE în comuna Zîrnești.**

La 02.12.2024 patru specialiști din biblioteca raională au participat la activitatea profesională zonală sub genericul: „**Bibliotecile în contextul integrării europene a Republicii Moldova: bibliotecarul ca facilitator al transformării digitale și educării lecturii**”. Transformarea bibliotecilor în era digitală – Un pas spre integrarea europeană organizată la Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” din or. Căușeni, în colaborare cu specialiștii Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. Evenimentul a

subliniat importanța sprijinirii dezvoltării lecturii în context digital și a evidențiat rolul esențial al bibliotecarilor în procesul de modernizare.

Această inițiativă a contribuit la consolidarea rolului bibliotecilor ca centre culturale și educaționale moderne, în pas cu noile cerințe tehnologice, și susținerea integrării europene a Republicii Moldova prin promovarea lecturii și a accesului digital la informații corecte din surse sigure și corecte.

În cadrul conferințelor naționale Dermengi Rodica a prezentat următoarele comunicări:

1. Centrul Regional de Exelență Profesională Cahul. **Conferința: „Dezvoltarea profesională continuă - un deceniu de învățare și creștere”**. Biblioteca Municipală B.P.Hașdeu, 28 martie 2024.
2. Activitatea Centrului de Informare Europeană Cahul. **Discuție publică: „Integrarea Europeană a Republicii Moldova: Implicațiile și oportunitățile economice și sociale”**. Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 17 mai 2024.

7.2 Formarea de bază a personalului de specialitate:

- Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării. Specialitatea Biblioteconomie, Asistență Informațională și Arhivistică an.III, USM - Strahotanu Liudmila, bibliotecar principal BP Larga-Nouă.

7.3 Instruiri formale:

- Cursul ”Tendințe moderne în activitatea infodocumentară” (75 ore) au fost înscriși: Rusu Lilia, director BP s. Baurci- Moldovei, Mazilu Nina, BP s.Roșu .
- Programul de recalificare la specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică organizată de Universitatea de Stat din Moldova (1800 ore) cu susținerea financiară Ministerului Culturii a fost absolvit de Natalia Lupu, șef serviciu Biblioteca pentru copii ”Gr.Vieru”.
- Colegiul de Arte ”Nicolae Botgros” or. Soroca, specialitatea „Biblioteconomie și asistență informațională” f/f din raionul Cahul își fac studiile 2 bibliotecari, în anul 2024 au absolvit 2 bibliotecari - B.P s. Doina, B.P s. Lebedenco.

7.4 Instruiri non-formale.

Educația non – formală, parte componentă a procesului de învățare. Pe perioada de referință 51

bibliotecari au participat la instruiți non-formale organizate de centrele de formare Naționale și alte instituții care constituie în total 2688 de ore academice, inclusiv personalul bibliotecii raionale 12 persoane 769 ore de instruire, indicele mediu de instruiți per bibliotecar 52 ore.

În susținerea, îndrumarea noi angajați în rețea beneficiază de cursul „Școala tânărului bibliotecar” desfășurat conform necesităților bibliotecarilor și programului elaborat de CREPB.

Academia de Vară pentru Bibliotecari cu genericul „Consolidarea rezilienței profesionale și personale împotriva amenințărilor cibernetice.

7.5 Instruiți informale un proces care ajută personalul din biblioteci să învețe individual la locul de muncă pentru a deveni buni profesioniști. Pentru aceasta au fost diseminate tuturor e-Portofoliile educaționale de la instruiți și recomandată lista Lecturile profesionale. În acest context a apărut necesitatea de a orienta și monitoriza lecturile profesionale în cadrul activităților de instruire, discuțiilor metodologice prin prezentări de surse, schimb de opinii, diseminarea unor liste cu caracter de recomandare: Lista de lecturi profesionale.

VIII CERCETARE ȘI ACTIVITATE EDITORIALĂ.

Biblioteca Raională „Andrei Ciurunga,, Cahul este o instituție ce susține cercetarea și promovarea rezultatelor acesteia, contribuie la diversificarea ofertei cultural-educative naționale și locale, dezvoltă servicii de calitate, adaptate nevoilor diferitelor categorii de utilizatori. Activitatea de cercetare este coordonată de Centrul Regional de Excelență pentru bibliotecari și implică toate filialele Bibliotecii raionale cât și bibliotecile din rețea.

Cercetare statistică.

Una din direcțiile principale de cercetare a bibliotecii a continuat să rămână cercetarea statistică ca proces de cunoaștere și promovare a activității bibliotecii în comunitate. BR Cahul contribuie la procesul de

Raportarea ORT online	38	Bibliotecari din rețea
Cercetarea statistică a necesităților de formare profesională continuă a bibliotecarilor	1	Bibliotecari din rețeaua Cahul
Raportarea anuală 6-C	38	Bibliotecari din rețea
Registrul de evidență a bibliotecilor din rețea (ținerea la zi)	1	CREPB

Biblioteca raională „Andrei Ciurunga” a utilizat datele statistice nu doar pentru promovarea instituției și evaluarea activității bibliotecare, ci și pentru stabilirea obiectivelor de dezvoltare a acesteia. Aceste date au avut un rol esențial în procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare a Bibliotecii, asigurând o abordare bine fundamentată și orientată către nevoile comunității și eficientizarea serviciilor oferite.

Tabel nr.5

Exempu de efectuare a cercetării referitor la colecții în bibliotecă publică s. Larga-Nouă

Cercetarea/analiza ratei de înnoire a colecției, ratei de circulație după următoarea schemă:

Anul	Colecția totală	Achiziții	Rata de înnoire a colecției (%)	Documente împrumutate	Rata de circulație
2024	15525	408	2,63	441	35,20
2023	14912	22	0,147	819	18,20
2022	14890	212	1,42	1291	11,53
2021	14639	6	0,0409	955	15,33
2020	14639	138	0,94	2054	14,03
Total	74605	786	5,18	5560	94,3
Indicator în medie	14,921	157,2	1,036	1112	18,86

Comparând datele din tabel pentru perioada de cinci ani (2020–2024), putem observa următoarele aspecte:

1. Rata de înnoire a colecției.

Rata de înnoire a colecției variază semnificativ de la an la an, cu un maxim în 2024 (2,63%) și un minim în 2021 (0,0409%). Aceasta arată o lipsă de constanță în achizițiile de documente noi.

2. Rata de circulație a documentelor.

Rata de circulație a scăzut semnificativ din 2020 (14,03%) până în 2022 (11,53%), dar a cunoscut o creștere spectaculoasă în 2023 (18,20%) și un vârf în 2024 (35,20%).

Creșterea în 2024 este rezultatul unor strategii de promovare a lecturii și a unor modificări în comportamentul utilizatorilor.

Scăderea din anii anteriori reflectă pandemia cu o tranziție către utilizarea resurselor digitale.

3. Achiziții și documente împrumutate.

Anul cu cele mai multe achiziții a fost 2024 (408 documente), ceea ce explică și creșterea ratei de înnoire din acest an. În contrast, 2021 a avut doar 6 achiziții, ceea ce reflectă constrângerile bugetare și alte priorități.

Colecția totală Colecția totală a crescut constant pe parcursul perioadei, de la 14.639 de documente în 2020 la 15.525 în 2024. Creșterea este modestă, având în vedere ritmul redus al achizițiilor.

4. Concluzii generale:

Aspecte pozitive:

2024 se evidențiază printr-o rată ridicată de înnoire a colecției și o creștere semnificativă a ratei de circulație.

Tendința ascendentă a colecției totale arată preocuparea pentru dezvoltarea patrimoniului bibliotecii.

Ritmul general de înnoire este lent (în medie 1,036%), ceea ce poate afecta relevanța colecției.

Stabilirea unui plan strategic de dezvoltare a colecției, bazat pe nevoile utilizatorilor și pe tendințele de lectură. De asemenea monitorizarea continuă a circulației pentru a identifica preferințele utilizatorilor și a îmbunătăți relevanța documentelor și nu în ultim rând creșterea bugetului pentru achiziții pentru a susține o rată de înnoire mai mare.

Patru biblioteci din raion au luat parte activă la Studiul „Concordanța dintre posibilitățile tehnologice ale bibliotecii și necesitățile digitale ale utilizatorilor. Lectura digitală.”

IX RESURSE

Resurse umane.

Resursele umane determină nivelul de dezvoltare și activitate a bibliotecilor publice.

Pe parcursul anului de referință în bibliotecile publice din raionul Cahul au activat 77 persoane, (cu 1 mai puțin decât în anul 2023), din care personal de specialitate - 52, din care 25 cu studii superioare, inclusiv 8 cu studii de profil, 26 cu studii profesional-tehnice. Funcții de directori în bibliotecile satești – 7 (Crihana- Veche, Andrușul de Sus, A.I. Cuza, Baurci-Moldoveni, Badicul-Moldovenesc, Sobozia – Mare, Pelinei). Bibliotecari principali – 30, Bibliotecari -15.

Cu un salariu de funcție – 38; 0,5 salariu – 9; 0,75 salariu – 5.

Schema de încadrare a personalului din Biblioteca Raională și filialele ei (Biblioteca pentru Copii și Filiala nr.3) cuprinde 16 unități, din care personal de specialitate – 12,5 unități.

Personal conform studiilor deținute : Superioare -18 din care speciale -7.

Grupul după vârstă						
Total	Sub 25 de ani	25-54 de ani	Peste 55 de ani	femei	Bărbați	
52	0	32	20	49	3	

Pe parcursul anului s-au eliberat 2 persoane cu studii superioare, 3 persoane cu studii medii speciale, au fost angajate 2 persoane cu studii medii din alte domenii, 2 cu studii superioare.

În anul 2024 doi bibliotecari și-au confirmat categoria de calificare superioară, pentru conferire la gradul doi au fost admisi patru specialiști, unui bibliotecar i s-a conferit categoria de calificare unu.

Total dețin categorii de calificare - 22 specialiști, inclusiv:

categorie de calificare superioară – 2,

categoria de calificare I – 9,

categoria de calificare II -11.

Resurse tehnologice : Număr de calculatoare -165.

Număr de imprimante multifuncționale - 42.

Număr de tablete –38.

Resurse financiare:

Pentru întreținerea instituțiilor s-au cheltuit 7508392 mii lei din care:

6513462 mii lei – pentru personal.

155389 mii lei – pentru achiziție de carte și abonare.

154419 mii lei - pentru informatizare.

1462384 mii lei – pentru reparație curentă.

1103165 mii lei – alte cheltuieli.

141288 mii lei – valoarea totală a fondurilor atrase.

Anul	Buget total	Cheltuieli pentru achiziția resurselor informaționale	% cheltuieli pentru achiziția resurselor informaționale	Cheltuieli pentru formarea profesională continuă	% cheltuieli pentru formarea profesională continuă
2024	4999137	174992	3.5	8950	0.2
2023	6460731	118459	1,8	1300	0,2
2022	6233969	93824	1.5	8222	0.1
2021	5724382	129851	1.1	6880	0.1
2020	5933670	166704	2.8	6375	0.1
Total	29351889	683830	10,7	31727	0,7
Indicator în medie	5870377	136766	2,14	6345,4	0,14

X CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ.

Din experiența acumulată în anii trecuți vom continua activitatea de eficientizare și atragerea resurselor financiare prin proiecte locale, naționale și campanii de colectare de fonduri- ADVOCASY, pentru creșterea calitativă a serviciilor pentru utilizatori, dezvoltarea parteneriatelor durabile, implicarea voluntarilor, creșterea vizibilității rețelei, conlucrarea cu administrația locală. Este necesar: Consolidarea rețelei la nivel local, participarea la concursurile de angajare a bibliotecarilor organizate de APL organizarea activităților culturale online, crearea conținuturilor digitale pentru utilizatori. Pe viitor bibliotecile vor suține incluziunea digitală prin livrarea serviciilor de E-Guvernare, de revăzut Lista formatorilor din rețea.

XI REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Activitatea Bibliotecilor Publice din raionul Cahul în anul 2023. Elaborat: Ana Caraman, Rodica Dermengi, Tamara Donici, Stela Marian. Cahul. 2023, 64 p.
2. Biblioteca – contribuții la dezvoltarea comunității armonioase, de ordine și respect: Metodologii, algoritmi, tehnologii. Echipa de autori: Vera Osoianu, Ludmila Corghenci, Ecaterina Dmitric (et al.). Chișinău: BNRM. 2020,144 p.

3. CORGHENCI, Liudmila. Statistica-instrument de dirijare, cunoaștere și dezvoltare. Magazin bibliologic. 2018, nr.1/2, pp.116-118.
4. Indicatori de performanță (relaționări pentru biblioteci) Ghid. Chișinău, 2017.33.p.
5. OSOIANU, Vera și CORGHENCI, Ludmila. Formarea continuă a bibliotecarilor – prioritate strategică pentru anii 2017-2020. Magazin bibliologic. 2015, nr. 1/2, pp. 77-85.
- 6.PINTILEI, Elena, OSOIANU Vera. Datele statistice ca dovadă a impactului bibliotecii asupra comunității. Magazin bibliologic. 2018, nr.1/2, pp. 22-27.
- 7.POPA, Valentina. Statisticile de bibliotecă – suport managerial și promoțional. Interviu. Consemnare: Ludmila Corghenci. In: Sistemul Național de Biblioteci din Republica Moldova. Studiu statistic 2017/2019. Chișinău: BNRM. 2020, pp. 6-10.

ANEXA 1

INDICATORII DE PERFORMANȚĂ

N/o	Denumirea indicatorului	2020	2021	2022	2023	2024
1	Spațiile pentru public per /persoană	25,4	23,2	22	22	21,1
2	Locuri de lucru pentru public per/ persoană	4	4	4	4	4
3	Număr de angajați per persoană din populația servită	3,3	3,3	3,2	3,2	3,0
4	Rata de circulație a colecției	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
5	Rata de înnoire a colecției	92	88	103	138	56
6	Împrumut per cap locuitor	2,1	1,6	1,9	1,3	1,4
7	Intrări în bibliotecă pe cap de locuitor	1,6	1,5	2,3	1,3	2,7
8	Rata de participare la activitățile organizate de bibliotecă. Per/ persoană	52,1	0,3	16	20	28
9	Număr de participări la orele de instruire pentru utilizatori per /persoană	110	215	162	150	112
10	Procent de frecventare de către populația țintă	21	22,8	27,4	21,5	21

11	Cost per împrumut	1,3	0,9	44,9	41,5	72
12	Procentul din personal implicat în serviciile publice	69,5	69	62	60	78
13	Cost per utilizator	103	109	37,2	40,1	36,6
14	Cost per intrări fizice și vizite virtuale la bibliotecă	17,3	18,4	18,1	18,2	18,4
15	Număr de ore de formare per angajat	4	49	28	39	34
16	Procentul de timp alocat de personal sesiunilor de formare	28	20	24	21	11
17	Procentul de personal implicat în parteneriate și proiecte	82,4	72,5	80,5	31,2	50,0
18	Procentul din bugetul bibliotecii provenit din subvenții	0,2	3,6	0,2	0,3	2,0
19	Rata medie de înnoire a colecției	1,1	1,1	1,0	0,7	1,8
20	Utilizatori ca % din populație	14,7	16,0	16,6	17,7	16,9
21	Împrumut per utilizator	8,7	7,3	7,4	6,6	5,5

ANEXA 2

SERVICIILE BIBLIOTECII PUBLICE RAIONALE „ANDREI CIURUNGA”.

(aprobate prin Decizia Consiliului Raional Cahul nr.02/04-V din 01.04.21)

Servicii de bibliotecă de bază, prestate gratuit.

1. Turul sau prezentarea bibliotecii pentru public și/sau utilizatori.

2. Orientarea și îndrumarea în spațiile bibliotecii.
3. Oferirea materialelor promoționale ale bibliotecii.
4. Accesul, în incinta bibliotecii și/sau de la distanță, la instrumentele de informare despre resursele informaționale și serviciile bibliotecii, inclusiv la catalogul tradițional al bibliotecii.
5. Accesul, în cadrul bibliotecii, la resursele informaționale ale acesteia pe diferite suporturi (colecții de documente de bibliotecă, obiecte).
6. Accesul la echipamentul bibliotecii (calculatoare, tablete, printere etc.).
7. Împrumutul la domiciliu al documentelor tipărite.
8. Consultarea pe loc a documentelor.
9. Împrumutul și utilizarea documentelor în incinta bibliotecii.
10. Deservirea la domiciliu a persoanelor cu dezabilități locomotorii.
11. Împrumutul interbibliotecar național (cu excepția costurilor de reproducere și expediere prin poștă).
12. Rezervarea documentelor de bibliotecă care nu sunt disponibile la momentul solicitării.
13. Rezervarea echipamentelor bibliotecii (calculatoare, tablete, printere etc.).
14. Prelungirea, prin telefon, e-mail și alte mijloace de comunicare, a termenului de împrumut pentru documentele de bibliotecă.
15. Servicii de referință.
16. Elaborarea bibliografiilor în limitele documentelor din colecțiile bibliotecii.
17. Instruirea utilizatorilor privind cultura informației.
18. Instruirea nonformală a utilizatorilor în vederea alfabetizării digitale a acestora.
19. Organizarea de expoziții ale colecțiilor proprii ale bibliotecii.
20. Organizarea programelor și a activităților cu caracter literar, cultural, educativ, social, academic, de recreere (întâlniri cu personalități din diverse domenii, lansări și prezentări de carte, discuții literare, zile de informare, ore a poveștilor, mese rotunde etc.).
21. Oferirea spațiului pentru comunicarea nonformală (discuții, dezbateri), studiu individual, precum și pentru activități în grup (studiu în grup, clubul temei pentru acasă).
22. Oferirea spațiului pentru expoziții, evenimente sau activități de importanță socială sau comunitară.
23. Oferirea, prin intermediul blogului bibliotecii, a informațiilor despre resursele informaționale, serviciile și facilitățile oferite.

24. Oferirea accesului la Internet prin intermediul echipamentului bibliotecii.
25. Oferirea accesului la Internet de la dispozitivele utilizatorului prin rețeaua Wi-Fi a bibliotecii.
26. Instruirea utilizatorilor cu ajutorul mijloacelor electronice.
27. Organizarea expozițiilor virtuale.
28. Organizarea evenimentelor virtuale.
29. Instruire non - formală în diverse domenii (limbi străine, stil de viață sănătos, cunoaștere personală, dezvoltare economică, educație financiară, educație mediatică) sau privind dezvoltarea altor abilități personale și/sau profesionale, în limitele parteneriatelor încheiate.

ANEXA 3

SERVICIILE CU PLATĂ

(Decizia Consiliului Raional Cahul nr.12 din 15.12.2023)

Serviciile cu plată				
Nr. d/o	Denumirea serviciilor	Unitate de măsură	Tariful unității	Noțiuni
1.	Servicii xerocopiere	1 foaie	0,25	Sunt scutiți de plată invalizii grupelor 1, 2 la prezentarea carnetelor de invaliditate
2.	Servicii imprimantă	1 foaie	0,6	
3.	Servicii scanare	1 foaie	1,00	
FabLab Cahul				
Nr. d/o	Denumirea serviciilor	Unitate de măsură	Tariful unității	Noțiuni
1.	Cursul de Robotica	cursul	350	ROBOTICA 16 lecții (1 lecție-60min).
2.	Curs de inițiere în Fushion 360	cursul	50,0	(2 lecții – 50 min).
3.	Printare	ora	75,0	3D PRINTER
4.	Printare	gram	5,0	

5.	Modelare	ora	100,0	
6.	Suvenire personalizate (gravat-taiere)	Cm2	1,5	
7.	Ateliere laser	ora	100,0	
8.	Aracal	blade	0,5	DECUPATOR VINYL
9.	Hârtie	blade	0,5	
10.	Inchiriere echipament	Ora Următoarele ore	100,0 50,0	DECUPATOR VINYL/ IMPRIMANTĂ 3D/ LASER DECUPATOR

ANEXA 4

ACHIZIȚII DIN BUGETUL APL 2024

Nr.d /o	Denumirea	Exemplare	Suma lei
1.	Consiliul Raional Cahul	647	99940-70
2.	Roșu	149	15000-00
3.	Lebedenco	51	6000-00
4.	Andrușul de Jos	40	6000,00

5.	Huluboaia	19	2000-00
6.	Crihana Veche	41	4789-00
7.	Giurgulești Copii	30	5211-00
8.	Giurgulești Maturi	36	5694-00
9.	Slobozia Mare	19	3199-00
10.	Doina	59	5575-00
11.	Moscovei	75	5000-00
12.	Badicul Moldovenesc	32	6000-00
13.	Tătărești	55	5982-00
14.	AlexanderFeld	29	2000-00
15.	Lopățica	85	4000-00
16.	A.I.Cuza	50	6479-00
17.	Câșlița Prut	33	4999-00
18.	Vadul lui Isac	107	1900-00
	Total Achiziții	1638	207674-70

ANEXA 5

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE. PARTICIPAREA PERSONALULUI BIBLIOTECII LA INSTRUIRI

NON - FORMALE 2024

n/o	Denumirea activității	Organizator	Participanți	Ore	Data
			p.		

1.	„Valorile general umane: reflectare și promovare prin intermediul lecturii”	Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării (CNFPC BNRM)	5	20	6.03.2024
2.	Metode de manipulare a publicului cu ajutorul media/social media. Rolul bibliotecilor în educarea comunităților împotriva dezinformării.	Biblioteca Națională a Republicii Moldova	3	12	13.03.2024
3.	„Promovarea valorilor europene prin lectură”.	BNRM, CNFPC	2	8	19.03.2024
4.	„Conferirea/confirmarea categoriilor de calificare a personalului de specialitate din biblioteci: aspecte organizaționale și metodologice”, Sesiune informativă	Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie	4	12	20.03.2024
5.	„Inteligența artificială: oportunități și aplicații practice pentru biblioteci”	Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării	2	8	03.04.2024
6.	„Rolul bibliotecii în promovarea valorilor europene printre copii și adolescenți: activități și resurse”,	Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării	2	8	26.04.2024
7.	Beneficiile aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană Conferință publică	Organizată BNRM în colaborare cu Institutul European de Studii Politice din Moldova.	3	24	07.05.2024

8.	„Dezvoltarea programelor eficiente de mentorat în biblioteci: strategii, tehnici și practice” Trening profesional	Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării	4	24	15.05.2024
9.	„Repere în managementul cultural național și european”, training profesional online	Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie	4	16	16.05.2024
10.	„Crearea, prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare” training profesional online	organizat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova.	4	24	22.05.2024
11.	«Измерение, оценка и демонстрация влияния библиотечных услуг», Modului I	Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Biblioteca Valmiera din Letonia.	1	8	12.06.2024
12.	seminarul online «Измерение, оценка и демонстрация влияния библиотечных услуг», Modulul II	Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Biblioteca Valmiera din Letonia.	1	8	19.06.2024
13.	Rolul bibliotecilor în educarea comunităților împotriva dezinformării în contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană	Biblioteca Națională a Republicii Moldova.	3	12	03.07.2024
14.	Utilizarea platformei Zoom în procesul de instruire	Centrul de Formare Profesională Continuă	1	4	31.07.2024

		în Biblioteconomie și Științe ale Informării			
15.	„Comunicare, forme și metode” Trainingul online	Biblioteca Națională a Republicii Moldova.	3	12	21.08.2024
16.	„Aplicația EVO: utilizarea serviciilor E- GUVERNARE”,	Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării	3	12	04.09.2024
17.	„Cultura discursului public” training profesional online	Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării	2	8	11.09.2024
18.	„Rolul lecturii în dezvoltarea competențelor - cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții”, training profesional online	Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării	3	12	18.09.2024
19.	Cursul „Securitate cibernetica”	Centrul INOTEC.	2	8	08.11.2024
TOTAL:			52	240	

ANEXA 6

**SERVICII PREZENTATE ÎN CADRUL „GALA SERVICIILOR” DE BIBLIOTECĂ
EDIȚIA A VI-a**

Denumirea prezentării	Instituția	Prezentator
”Promovarea valorilor fundamentale ale UNIUNII EUROPENE”	Biblioteca Publică Zîrnești	Muchi Maria, bibliotecar principal
„Învăț la bibliotecă să fii mai bun”	Biblioteca Publică Taraclia de Salcie	Cunițin Cristina, bibliotecară
„Diaspora în sprijinul bibliotecii”	Biblioteca Publică Baurci-Moldoveni	Rusu Lilia, bibliotecară
„Biblioteca de vară”	BP Baurci Moldoveni	Rusu Lilia, bibliotecară
„Femei fericite, femei frumoase”	Biblioteca Publică Badicul Moldovenesc	Ismailov Tatiana, bibliotecară
„Biblioteci moderne - comunități prospere”	BP Slobozia Mare	Sin Mariana, bibliotecară
„Rolul Bibliotecii în conservarea și promovarea istoriei locale”	Biblioteca Publică Andrușul de Jos	Pralea Larisa, bibliotecară

ANEXA 7

LECTURI PROFESIONALE RECOMANDATE:

1. Biblioteconomie și științe ale informării : Manual practic / Ludmila Corghenci, Elena Pintilei, Renata Cozonac [et al.] ; coordonatori: Ludmila Corghenci, Vera Osoianu ; director general: Elena Pintilei ; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Biblioteca Națională a Republicii Moldova. – Chișinău : BNRM, 2020. – 252 p. : tab. Cerințe sistem: PDF Reader. Aut. sunt indicați pe vs. f. de tit. – Bibliogr.: p. 208-229 (137 tit.). – Referințe bibliogr. la sfârșitul anexelor. ISBN 978-9975-3425-3-7.02(075) B 51
2. Dezvoltarea competențelor din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții: rolul și locul lecturii: Suport metodologic și educațional în sprijinul realizării Programului Național LecturaCentral, ediția a 4-a, 2021 / Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării ; director general: Elena Pintilei ; echipa de autori: Vera Osoianu, Ludmila Corghenci, Ecaterina Dmitric [et al.] ; coordonator de ediție: Vera Osoianu. – Chișinău : BNRM, 2021. – 95 p. : fig., tab. Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. ISBN 978-9975-3510-3-4. 028(082) D 35
3. Goian, Natalia. Prelucrarea Informației: În 2 vol. : manual pentru bibliotecile publice / Natalia Goian; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; Univ. de Stat din Moldova, Chișinău, 2020. Vol. 2. 232 p.: Bibliogr. : p. 85-86.
4. Kulikovski Lidia Ludicul în activitatea bibliotecii publice. Vademecum pentru bibliotecari/ Lidia Kulikovski; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2020 (Tipogr. „Garomont Studio”). – 200 p. – („Colecția de buzunar”, ISBN). 100 ex. ISBN CZU K
5. Lectura și scările: Culegere de articole : [în vol.] / Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Clubul Literar „Homo Aestheticus” ; director general: Elena Pintilei;consultant științific, prefață: Iulian Filip ; coordonator de ediție: Victoria Vasilica. –Chișinău : BNRM, 2021 (Tipogr. „Primex-Com”) – . – ISBN 978-9975-3510-1-0.Vol. 2. – 2021. – 232 p. : fig., fot. color, tab. – Pref., rez. paral.: lb. rom., engl. – Texte :lb. rom., engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. și în subsol. – 30 ex. – ISBN 978-9975-3510-2-7.028(082)=135.1=111L 37

6. Buletinul metodic „Cartea. Biblioteca. Cititorul” <https://www.bncreanga.md/publicatii.html> ;
7. Centru de Resurse BNRM: <http://resurse.bnm.md/ro/for-public-libraries/resource-center>;
8. Repozitoriul Național MoldLIS (pentru lectură și publicare) <http://moldlis.bnm.md/> ;
9. Magazin bibliologic: Revistă științifică și bibliopraxiologică / editori: Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Societatea Științifică de Bibliofilie și Ex-libris „Paul Mihail” din Moldova ; directorul publicației: Elena Pintilei ; redactor-șef: Ludmila Corghenci-2022. Nr 3.– 110 p. – ISSN 1857-1476. – Mod de acces: <http://moldlis.bnm.md/handle/123456789/1604>.

Alcătuit: Donici Tamara, bibliotecar principal